

V Bruseli 7. apríla 2022
(OR. en)

8071/22

Medziinštitucionálny spis:
2022/0112(NLE)

ECOFIN 324
CADREFIN 49
UEM 58
FIN 423

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	7. apríla 2022
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 172 final
Predmet:	Návrh VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIE RADY o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Bulharska

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 172 final.

Príloha: COM(2022) 172 final

V Bruseli 7. 4. 2022
COM(2022) 172 final

2022/0112 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Bulharska

{SWD(2022) 106 final}

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Bulharska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹, a najmä na jeho článok 20,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Pandémia ochorenia COVID-19 má rušivý vplyv na hospodárstvo Bulharska. V roku 2019 dosahovalo Bulharsko hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa na úrovni 28 % priemeru Únie. Reálny HDP Bulharska klesol v roku 2020 o 4,4 % a v rokoch 2020 a 2021 kumulatívne o 0,4 %. Bulharsko má jednu z najvyšších úrovní chudoby a príjmovej nerovnosti v EÚ a jeho systém zdravotnej starostlivosti je naďalej slabý a vyznačuje sa obmedzeným prístupom k službám zdravotnej starostlivosti. Bulharsko má uhlíkovo a energeticky najnáročnejšie hospodárstvo v Únii. Je vysoko závislé od čierneho a hnedého uhlia napriek tomu, že má obrovský potenciál využívania energie z obnoviteľných zdrojov a posilnenia energetickej efektívnosti, najmä fondu budov. Kľúčovými výzvami pre podporu priaznivého podnikateľského prostredia sú aj naďalej zlepšenie kvality inštitúcií a boj proti korupcii. Nedostatok pracovnej sily a zručností, ako aj nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami v súvislosti s potrebami trhu práce predstavujú významnú prekážku pre investície podnikov a obmedzujú zvyšovanie produktivity. Zavádzanie digitálnych technológií je pomalé tak vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore. Bulharsko je v oblasti digitálnych zručností na poslednom mieste v Únii.
- (2) Rada 9. júla 2019 a 20. júla 2020 adresovala Bulharsku odporúčania v kontexte európskeho semestra. Rada konkrétne odporúčala Bulharsku prijať všetky potrebné opatrenia na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia a realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných

¹ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17 – 75.

strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Rada v súvislosti s verejnými financiami takisto odporúčala zlepšenie výberu daní prostredníctvom cielených opatrení v oblastiach, ako sú dane z palív a práce, a zmodernizovanie správy a riadenia štátom vlastných podnikov. Rada ďalej Bulharsku odporúčala zabezpečiť stabilitu bankového sektora posilnením dohľadu a podporou primeraného oceňovania aktív. V súvislosti s nebankovým sektorom sa Bulharsku odporúčalo zabezpečiť účinný dohľad a presadzovanie, pokiaľ ide o rámec boja proti praniu špinavých peňazí, a účinné fungovanie rámca pre platobnú neschopnosť. Ďalej sa mu odporúčalo zlepšiť kvalitu a účinnosť verejnej správy, minimalizovať administratívne zaťaženie a posilniť digitálnu verejnú správu. Rada okrem toho Bulharsku odporúčala posilniť odolnosť, dostupnosť a kapacity systému zdravotnej starostlivosti, zabezpečiť vyrovnané geografické rozmiestnenie zdravotníckych pracovníkov a zlepšiť prístup k zdravotníckym službám, a to aj znížením priamych platieb od pacientov a riešením nedostatku zdravotníckych pracovníkov. Z hľadiska sociálnych problémov boli obzvlášť relevantné odporúčania zlepšiť kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy, ich inkluzívnosť a relevantnosť pre trh práce, najmä v prípade Rómov a iných znevýhodnených skupín, posilniť aktívne politiky trhu práce, posilniť zamestnateľnosť zlepšením zručností vrátane digitálnych zručností a riešiť sociálne začlenenie prostredníctvom lepšieho prístupu k integrovaným službám zamestnanosti a sociálnym službám a účinnejšou podporou minimálneho príjmu. Na riešenie krízy spôsobenej ochorením COVID-19 sa Bulharsku odporúčalo zlepšiť prístup k telepráci, podporiť digitálne zručnosti a rovnaký prístup k vzdelávaniu. Rada navyše Bulharsku odporúčala poskytovať účinnú podporu malým a stredným podnikom (ďalej len „MSP“) a samostatne zárobkovo činným osobám, a to aj zabezpečením ich nepretržitého prístupu k financiam a pružných platobných podmienok, čo najskôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora v záujme podpory oživenia hospodárstva. Odporúčalo sa zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä na čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie a zdrojov, environmentálnu infraštruktúru a udržateľnú dopravu, čo prispeje k postupnej dekarbonizácii hospodárstva vrátane uhoľných regiónov. Rada takisto odporúčala zamerať hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na výskum a inovácie, dopravu, najmä na jej udržateľnosť, vodohospodársku, odpadovú a energetickú infraštruktúru a energetickú efektívnosť, berúc pritom ohľad na regionálne rozdiely, a zlepšiť podnikateľské prostredie. Na základe posúdenia pokroku pri plnení týchto odporúčaní pre danú krajinu v čase predloženia plánu obnovy a odolnosti Komisia dospela k záveru, že bol dosiahnutý podstatný pokrok, pokiaľ ide o odporúčania zabezpečiť stabilitu bankového sektora posilnením dohľadu, posilniť nebankový finančný sektor prostredníctvom účinného presadzovania dohľadu založeného na hodnotení rizika, poskytnúť okamžitú reakciu fiškálnej politiky na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia a o odporúčanie zefektívniť a urýchliť postupy poskytovania účinnej podpory MSP a samostatne zárobkovo činným osobám. Určitý pokrok sa dosiahol, pokiaľ ide o odporúčanie zlepšiť systém výberu daní, a na podporu ďalšieho pokroku v tejto oblasti sa plánuje viacero projektov v rámci Nástroja technickej podpory.

- (3) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Bulharsko predložilo Komisii 15. októbra 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Predloženiu plánu predchádzal proces konzultácií so zapojením miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií

a ďalších príslušných zainteresovaných strán, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zodpovednosť štátu za svoj plán obnovy a odolnosti je základom jeho úspešnej realizácie a trvalého vplyvu na vnútroštátnej úrovni, ako aj dôveryhodnosti na európskej úrovni. V zmysle článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu.

- (4) Plány obnovy a odolnosti by mali napĺňať všeobecné ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 (ďalej len „mechanizmus“) a Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19. Mali by podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie tým, že budú prispievať k šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (5) Plnenie plánov obnovy a odolnosti členských štátov bude predstavovať koordinované úsilie zahŕňajúce reformy a investície v rámci celej Únie. Vďaka koordinovanému a súbežnému vykonávaniu a vďaka realizácii cezhraničných a viacnárodných projektov sa tieto reformy a investície budú navzájom posilňovať a vytvoria pozitívne externality v celej Únii. Približne jedna tretina vplyvu mechanizmu na rast a tvorbu pracovných miest v členských štátoch teda bude externalitou pochádzajúcou z iných členských štátov.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

- (6) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.1 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 uvedeného nariadenia, pričom zohľadňuje osobitné výzvy, ktorým čelí Bulharsko, a finančné prostriedky pridelené Bulharsku.
- (7) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia, ktoré prispievajú ku všetkým šiestim pilierom, pričom takmer všetky jeho komponenty sa týkajú viacerých pilierov. Takýto prístup pomáha zabezpečiť komplexné zohľadnenie každého piliera koherentným spôsobom.
- (8) Plán obnovy a odolnosti obsahuje dôležité opatrenia na urýchlenie dvojakej transformácie. Pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy a energetickej transformácie, významné úsilie sa venuje urýchleniu a uľahčeniu zavádzania výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov, zníženiu emisií skleníkových plynov v odvetví energetiky takmer o polovicu, liberalizácii veľkoobchodných a maloobchodných trhov s elektrinou a podporovaniu obnovy fondu budov s cieľom zlepšiť energetickú efektívnosť. Významné investície a reformy sa zameriavajú aj na podporu nízkoemisnej mobility a využívanie menej znečisťujúcich spôsobov dopravy, najmä železničnej dopravy. Veľká pozornosť sa venuje aj digitálnej transformácii hospodárstva a spoločnosti Bulharska s opatreniami na podporu získavania digitálnych zručností v celej populácii, digitalizácie podnikov, verejnej správy vrátane súdnictva, ako aj na podporu pripojiteľnosti a širokopásmového pokrytia vo vzdialených a v riedko osídlených oblastiach. K cieľom zelenej aj digitálnej transformácie

významne prispievajú investície v takých oblastiach, ako sú uskladňovacie kapacity elektrickej energie, digitalizácia a udržateľnosť železničnej dopravy a inteligentné vodné hospodárstvo.

- (9) Očakáva sa, že viacero komponentov plánu obnovy a odolnosti prispeje k pilieru inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, keďže obsahujú širokú škálu opatrení zameraných na posilnenie konkurencieschopnosti a podporu výskumu a vývoja. Plán obnovy a odolnosti obsahuje investície na podporu podnikov, najmä MSP, prostredníctvom grantov a finančných nástrojov zameraných na podporovanie digitalizácie, obehového hospodárstva a využívania obnoviteľných zdrojov energie pre vlastnú spotrebu s cieľom umožniť podnikom zvládnuť energetickú transformáciu. Opatrenia v pláne prispievajú aj k vytvoreniu priaznivých podmienok na investovanie do priemyselných parkov a zón a k podpore kultúrneho a kreatívneho odvetvia. Reformy a investície by okrem toho mali podporiť zlepšenie výskumného a inovačného ekosystému, a tým zvýšiť inovačný výstup Bulharska, podporiť transfer technológií a komercializáciu výsledkov výskumu, čo by malo trvale urýchliť jeho hospodársky rast. V pláne obnovy a odolnosti sa veľký dôraz kladie na dekarbonizáciu odvetvia energetiky, udržateľné poľnohospodárstvo, udržateľnú mobilitu (železničnú a verejnú dopravu), modernizáciu systému a infraštruktúry vzdelávania, modernizáciu poskytovania zdravotnej starostlivosti a podporu deinštitucionalizácie starostlivosti. Cieľom plánu obnovy a odolnosti je takisto posilniť podnikateľské prostredie a právny štát prostredníctvom opatrení určených na riešenie otázok korupcie, ako sú reformované protikorupčné inštitúcie, nové právne predpisy v oblasti lobizmu a ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti, reformy súdneho systému na zaistenie účinnosti vyšetřovania trestných činov vrátane zodpovednosti a trestnej zodpovednosti generálneho prokurátora, reformy na zlepšenie legislatívneho procesu, reformy verejného obstarávania na obmedzenie používania netransparentných postupov, reforma rámca riadenia štátom vlastnených podnikov a reforma zameraná na zlepšenie insolvenčných a reštrukturalizačných konaní.
- (10) Pilier v oblasti zdravia, ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti obsahuje opatrenia, od ktorých sa očakáva, že prispievajú k zlepšeniu prístupu k vzdelávaniu, celoživotnému vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti a k podpore sociálneho začlenenia. Príslušné opatrenia v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy obsahujú opatrenia zamerané na zvýšenie relevantnosti vysokoškolského vzdelávania s cieľom riešiť nedostatky na trhu práce a podporiť výskum a na vývoj platformy pre celoživotné vzdelávanie. Príslušné opatrenia v oblasti zdravotnej starostlivosti zahŕňajú aj prijatie novej národnej stratégie v oblasti zdravia, zavedenie vnútroštátneho zdravotného informačného systému a zriadenie siete ambulantných jednotiek podporovaných reformou zameranou na nerovnomerné rozmiestnenie zdravotníckych pracovníkov. V záujme podpory sociálneho začlenenia plán obnovy a odolnosti zahŕňa reformu na zlepšenie pokrytia a primeranosti systému minimálneho príjmu a opatrenia v oblasti sociálnych služieb vrátane dlhodobej starostlivosti. V súvislosti so sociálnou a územnou súdržnosťou sa predpokladá, že podpora zavádzania širokopásmového pripojenia vo vidieckych a vzdialených oblastiach pomôže zaistiť, aby mali všetci občania prístup k vysokorýchlostnému pripojeniu, pričom sa očakáva podporené sociálnej súdržnosti prostredníctvom reformy systému minimálneho príjmu, ktorý bude prínosný pre dospelých a deti, investícií do sociálneho hospodárstva, modernizácie sociálnych služieb a služieb zamestnanosti a poskytovania služieb telemedicíny a elektronickej verejnej správy vo vzdialených

oblastiach zmenou účelu poštovej siete krajiny. Predpokladá sa, že bulharský plán obnovy a odolnosti prispeje k politikám pre budúcu generáciu vďaka opatreniam, ako sú povinné začlenenie štvorročných detí do predškolského vzdelávania, modernizácia a budovanie vzdelávacej infraštruktúry vrátane materských škôl a školských laboratórií a zriadenie mládežníckych centier v celej krajine.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaníach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

- (11) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti prispeje k účinnému riešeniu všetkých alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaníach pre danú krajinu adresovaných Bulharsku vrátane ich fiškálnych aspektov, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra.
- (12) Plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých alebo významnej podskupiny hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaníach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Bulharsku v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020, a to najmä v oblastiach sociálneho začlenenia, vzdelávania a zručností, zdravotnej starostlivosti, dekarbonizácie, digitálnej transformácie a podnikateľského prostredia.
- (13) Plán obnovy a odolnosti obsahuje kľúčové štrukturálne reformy a investície zamerané na riešenie dlhodobých odporúčaní v súvislosti s podnikateľským prostredím a na zlepšenie inštitucionálneho rámca. Okrem toho sa predpokladá, že reforma rámca pre platobnú neschopnosť prispeje k účinnejšiemu a flexibilnejšiemu systému reštrukturalizácie podnikov a k zlepšeniu riadenia štátom vlastnených podnikov a reforma postupov verejného obstarávania by mala prispieť k transparentnejšiemu a efektívnejšiemu pridelovaniu verejných zdrojov. Reformy zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti podporujú silnejší inštitucionálny rámec, a to aj prostredníctvom zlepšenia kapacity a fungovania protikorupčného rámca, reforiem súdnictva s cieľom zaistiť účinnosť vyšetrovania trestných činov vrátane zodpovednosti a trestnej zodpovednosti generálneho prokurátora, ako aj lepšieho vykonávania rámca boja proti praniu špinavých peňazí. K ďalším opatreniam, ktorými sa podporuje zlepšenie podnikateľského prostredia, patrí reforma legislatívneho procesu zameraná na zvyšovanie jeho kvality a predvídateľnosti a regulácia lobistických činností v kontexte rozhodovania s účasťou verejnosti. Plán obnovy a odolnosti obsahuje aj súbor reforiem a investícií zameraných na minimalizovanie administratívneho zaťaženia spoločností zlepšením účinnosti verejnej správy a posilnením elektronickej verejnej správy, a to aj prostredníctvom digitalizácie justičného systému a širšieho poskytovania digitálnych verejných služieb aj vo vidieckych a vzdialených oblastiach.
- (14) Komplexný balík reforiem a investícií v pláne obnovy a odolnosti prispieva k riešeniu hlavných problémov bulharského odvetvia energetiky a odvetvia dopravy uvedených v odporúčaníach Rady. Konkrétne sa predpokladá, že opatreniami uvedenými v pláne obnovy a odolnosti sa urýchli zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov a jej uskladňovanie a výrazne sa znížia emisie skleníkových plynov z výroby elektrickej energie, čím sa prispeje k postupnej dekarbonizácii hospodárstva, a to aj v uhoľných

regiónoch. Plán obnovy a odolnosti zároveň obsahuje kľúčové reformy zamerané na vytváranie konkurenčných veľkoobchodných a maloobchodných trhov, a tým zlepšovanie prístupu energie z obnoviteľných zdrojov na trh, a na zlepšovanie správy a riadenia spoločností v odvetví energetiky. Pokiaľ ide o podporu udržateľnej dopravy, plán obnovy a odolnosti obsahuje reformu elektromobility zameranú na propagovanie používania vozidiel s nulovými emisiami, napr. zvyšovaním počtu verejných nabíjajúcich staníc, a zavádzanie nízkoemisných zón v niektorých najväčších a najznečistenejších okresných mestách. Plán obnovy a odolnosti obsahuje aj reformu systému verejnej dopravy a zavedenie systému jedného cestovného lístka na verejnú dopravu, ako aj investície do digitalizácie a modernizácie železníc vrátane nadobudnutia železničných koľajových vozidiel s nulovými emisiami.

- (15) Od reformy systému minimálneho príjmu zameranej na zvýšenie jeho primeranosti a pokrytia sa očakáva, že prispeje k riešeniu problémov identifikovaných v súvislosti so sociálnym začlenením. Okrem toho sa takisto očakáva, že vďaka plánu obnovy a odolnosti salepší prístup k vzdelávaniu a vzdelávaniu dospelých a podporí sa sociálne začlenenie prostredníctvom reforiem a investícií vrátane povinného predškolského vzdelávania od štyroch rokov, výstavby a renovácie vzdelávacích zariadení a vývoja online platformy pre vzdelávanie dospelých prepojenej s verejnými službami zamestnanosti. V súvislosti so zdravotnou starostlivosťou sa od opatrení v pláne obnovy a odolnosti očakáva, že prispejú k riešeniu nedostatočného počtu zdravotníckych pracovníkov vrátane ich nevyváženého geografického rozmiestnenia, rozšíreniu dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti na celom území krajiny prostredníctvom ambulantných jednotiek, zlepšeniu služieb telemedicíny a zavedeniu leteckej záchranej služby, čo posilní prístupnosť a odolnosť systému zdravotnej starostlivosti. Plán sa však nezaobera vysokou mierou priamych platieb od pacientov.
- (16) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia zamerané na zvýšenie dostupnosti digitálnych infraštruktúr, prístupu k práci na diaľku a zlepšenie digitálnych zručností, ktoré podporujú digitálnu transformáciu, najmä prostredníctvom opatrení týkajúcich sa rozsiahleho zavádzania digitálnej infraštruktúry, digitalizácie administratívnych služieb a revidovanej právnej úpravy práce na diaľku. Plán obnovy a odolnosti podporuje aj relevantnosť zručností a vzdelávanie dospelých so zameraním sa na digitálne zručnosti. V pláne obnovy a odolnosti sa tiež rieši odporúčanie podporiť investície do zelenej a digitálnej transformácie prostredníctvom rozsiahleho balíka reforiem a investícií. Okrem opatrení zameraných na prechod na zelené, obehové a digitálne orientované pracovné postupy pre MSP obsahuje plán obnovy a odolnosti opatrenia, ktorých cieľom je reštrukturalizácia a ďalší vývoj výskumného a inovačného ekosystému a zlepšenie inovačného výstupu Bulharska s osobitným zameraním na oblasť zelených a digitálnych technológií. Očakáva sa, že plán obnovy a odolnosti prispeje ku konkurencieschopnosti a k udržateľnému rozvoju regiónov krajiny a k miestnemu rozvoju. Týka sa to reformy odvetvia vodného hospodárstva a poľnohospodárskeho odvetvia, ako aj výstavby či obnovy systému zásobovania vodou a kanalizácie. Okrem toho by sa mal miestny rozvoj podporovať prostredníctvom nového prístupu regionálnej politiky a špecializovaných reforiem, ktoré by mohli podporiť priame zapojenie miestnych komunít do správy fondov Únie.
- (17) Odporúčania týkajúce sa okamžitej reakcie fiškálnej politiky na pandémiu možno považovať za odporúčania, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti bulharského plánu obnovy a odolnosti, a to bez ohľadu na skutočnosť, že Bulharsko vo všeobecnosti

primerane a dostatočne zareagovalo na okamžitú potrebu podporiť hospodárstvo fiškálnymi prostriedkami v rokoch 2020 a 2021 v súlade so všeobecnou únikovou doložkou Paktu stability a rastu.

Príspevok k rastovému potenciálu, tvorbe pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti

- (18) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.3 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať vysoký vplyv (hodnotenie A) na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti Bulharska, pričom prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj podporou politik pre deti a mládež, a značne zmierni hospodársky a sociálny dosah krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čím posilní hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a konvergenciu v rámci Únie.
- (19) Zo simulácií útvarov Komisie vyplýva, že plán obnovy a odolnosti má spolu s ostatnými opatreniami Nástroja Európskej únie na obnovu potenciál zvýšiť do roku 2026 HDP Bulharska o 1,9 % až 3 %, pričom tento odhad nezahŕňa možný pozitívny vplyv štrukturálnych reforiem, ktorý môže byť významný. Predpokladá sa, že najvýznamnejšie trvalé pozitívne účinky na rast a produktivitu v strednodobom až dlhodobom horizonte budú prameniť z investícií do dekarbonizácie hospodárstva vrátane zavádzania výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov a zvýšenej energetickej efektívnosti, ako aj z investícií podporujúcich podniky a z opatrení, od ktorých sa očakáva prilákanie priemyselných investícií a rozvoj priemyselných ekosystémov.
- (20) Súbor reforiem a investícií, ktoré predstavilo Bulharsko, by mal stimulovať rast a zvýšiť odolnosť hospodárstva, a to riešením dôležitých štrukturálnych nedostatkov a dlhodobých zraniteľností. Očakáva sa, že opatreniami zahrnutými v pláne obnovy a odolnosti určenými na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj posilnením inštitucionálneho rámca a digitalizácie verejnej správy, súdnictva a stavebného odvetvia, sa vytvoria výrazne priaznivejšie podmienky pre investície súkromného sektora v krajine. Okrem toho sa predpokladá, že reformy a investície v oblasti vzdelávania a zručností, výskumu a inovácie, dekarbonizácie a digitalizácie, ako aj podpora podnikov, najmä MSP v ich dvojakej transformácii, významne prispievajú k udržateľnému dlhodobému hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest.
- (21) Plán obnovy a odolnosti obsahuje významné reformy a investície na podporu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ktoré prispievajú k Európskemu pilieru sociálnych práv. Sociálne zraniteľnosti by sa mali zmierniť zlepšením systému sociálnej podpory, konkrétne reformou systému minimálneho príjmu a modernizáciou dlhodober starostlivosti o starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím. Predpokladá sa, že plánované opatrenia prispievajú k zvýšeniu sociálnej odolnosti voči otrasom, k zníženiu sociálnych nerovností a k vytvoreniu príležitostí pre najzraniteľnejšie skupiny na vstup na trh práce. Opatrenia týkajúce sa vzdelávania a zručností vrátane digitálnych zručností by mali zvýšiť sociálno-ekonomickú odolnosť, a to riešením trvalých a značných chýbajúcich zručností a posilnením zamestnateľnosti a produktivity pracovnej sily. Očakáva sa, že opatrenia v oblasti vzdelávania podporia rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave a znížia mieru

predčasného ukončenia štúdia. Navyše od opatrení v oblasti zdravotníctva sa očakáva, že posilnia reakcieschopnosť a dostupnosť zdravotnej starostlivosti a prispievajú k zlepšeniu geografického rozmiestnenia zdravotníckych pracovníkov. Plán obnovy a odolnosti by mal ďalej prispieť k zníženiu územných rozdielov prostredníctvom reforiem, ktorými sa podporuje prístup zdola, ako aj investícií do špecializovanej infraštruktúry v odvetví vodného hospodárstva v regiónoch mimo hlavného mesta a investícií na zabezpečenie lepších dopravných spojení na severe krajiny. Očakáva sa, že územnú súdržnosť zlepšia ďalšie investície do dopravy a digitálnej pripojiteľnosti v celej krajine a do zvýšenej dostupnosti elektronickej verejnej správy a iných administratívnych služieb vo vzdialených a v riedko osídlených oblastiach. Napokon by reformy a investície do dekarbonizácie hospodárstva mali pripraviť pôdu pre investície v rámci Fondu na spravodlivú transformáciu s cieľom zaistiť, že v priebehu transformácie budú podporované uholné regióny a že sa na nikoho nezabudne.

- (22) Plán obnovy a odolnosti obsahuje rôzne opatrenia s cieľom prispieť k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv prostredníctvom podpory politik pre deti a mládež. Predpokladá sa, že reformy a investície zlepšia rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a podporia účasť na vzdelávaní v ranom detstve, a to povinným začlenením štvorročných detí do predškolského vzdelávania a podporou osobného rozvoja mladých ľudí prostredníctvom zriadenia mládežníckych centier. Okrem toho sa plán obnovy a odolnosti zameriava na modernizáciu škôl, a to aj zriadením vedeckých, technologických, inžinierskych a matematických laboratórií, čím sa zaistí neustále prispôsobovanie sa aktuálnym výzvam vo vzdelávaní, najmä digitalizácii.

Zásada „výrazne nenarušiť“

- (23) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti zabezpečí, že žiadne opatrenie (hodnotenie A) na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852² (zásada „výrazne nenarušiť“).
- (24) V súlade s nariadením (EÚ) 2021/241 a technickým usmernením Komisie týkajúcim sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ (2021/C 58/01) Bulharsko poskytlo dôkazy a záruky, že opatrenia na vykonávanie reforiem a investičných projektov uvedené v pláne obnovy a odolnosti by nemali viesť k výraznému narušeniu žiadneho zo šiestich environmentálnych cieľov, t. j. zmiernenia zmeny klímy, adaptácie na zmenu klímy, udržateľného využívania a ochrany vodných a morských zdrojov, obehového hospodárstva, prevencie a kontroly znečisťovania ani ochrany a obnovy biodiverzity a ekosystémov. Osobitná pozornosť sa venuje opatreniam s vplyvom na environmentálne ciele, ktoré si vyžadujú dôkladnú kontrolu.
- (25) Očakáva sa, že výberom opatrení, ktoré buď významne prispievajú k environmentálnemu cieľu, alebo majú nulový alebo zanedbateľný predvídateľný vplyv na environmentálne ciele, sa zaistí, aby plán obnovy a odolnosti nespôsobil

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

výrazné narušenie environmentálnych cieľov. Ostatné opatrenia vrátane rozsiahlych systémov podpory sú navrhnuté tak, aby bola táto zásada dodržaná. Míľniky alebo ciele by mali zaistiť, aby požiadavky na dodržanie zásady „výrazne nenarušiť“ boli zakotvené v návrhu systémov a všetkých fáz realizácie, a to prípadne aj počas postupu verejného obstarávania a vo všetkých prípadoch konečných výstupov. V prípade opatrení, ktoré si vyžadujú vecné posúdenie v súlade s technickým usmernením Komisie, napr. výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov, udržateľná mobilita a obnova budov, by sa mali stanoviť osobitné míľniky a ciele, aby sa zaistilo, že sa výrazne nenaruší žiadny zo šiestich environmentálnych cieľov. Kritériá týkajúce sa zásady „výrazne nenarušiť“ by ako také mali byť začlenené do míľnikov týkajúcich sa výberového konania pre príslušné projekty a v relevantných prípadoch sú v príslušných míľnikoch a cieľoch uvedené odkazy na zoznam vylúčení.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

- (26) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.5 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu cieľov v oblasti klímy pripadá suma, ktorá predstavuje 58,9 % celkových prostriedkov pridelených na plán obnovy a odolnosti, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k uvedenému nariadeniu. V súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia je plán obnovy a odolnosti v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.
- (27) Pokiaľ ide o príspevok k cieľom Únie v oblasti klímy a energetiky na roky 2030 – 2050 a k cieľu klimateckej neutrality do roku 2050, plán obnovy a odolnosti sa zaoberá niektorými kľúčovými politickými výzvami a prispieva k dosiahnutiu týchto cieľov, pričom úplné splnenie týchto cieľov si bude vyžadovať ďalšie úsilie najmä preto, lebo Bulharsko má najvyššiu uhlíkovú náročnosť v EÚ – štvornásobok priemeru EÚ. Opatrenia v bulharskom pláne obnovy a odolnosti obsahujú dlhodobé reformy a investície, ktoré by mali účinne prispieť k zelenej transformácii. Patria k nim reformy a investície na podporu zavádzania výroby energie z obnoviteľných zdrojov a rozsiahle uskladňovanie elektrickej energie a jasný záväzok čo najskôr, ale najneskôr do roku 2038 postupne ukončiť výrobu elektrickej energie z čierneho a hnedého uhlia.
- (28) Okrem toho sa očakáva, že investície do infraštruktúry elektrickej siete s cieľom modernizovať elektrizačnú sústavu začlenením digitálnych nástrojov a metód vytvoria základ pre zvýšený prienik elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a väčšiu integráciu so susednými krajinami. Kombináciou reforiem a investícií uvedených v pláne obnovy a odolnosti by sa mala zabezpečiť ďalšia 3,5 GW kapacita výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a nové zariadenia na uskladnenie s kapacitou 6 000 MWh použiteľnej energie. Plán obnovy a odolnosti obsahuje aj opatrenia na podporu rozvoja pilotných projektov, ktoré umožňujú zavedenie čistého vodíka a bioplynu pre priemyselné využitie, pre budúce použitie v doprave a pre výrobu elektrickej energie a tepla. Energetickú efektívnosť by mali zvýšiť značné investície do energetickej obnovy verejných a súkromných budov a pouličného osvetlenia. Očakáva sa, že reformy a investície významne prispievajú k napredovaniu pri presadzovaní cieľov v oblasti dekarbonizácie a klímy stanovených v národnom energetickom a klimatickom pláne Bulharska a dlhodobej stratégii dekarbonizácie.

Patria k nim záväzné ciele zníženia emisií oxidu uhličitého spojených s výrobou elektriny o 40 % v porovnaní s úrovňami v roku 2019, ktoré sa majú dosiahnuť najneskôr do roku 2025, a právne predpisy týkajúce sa dekarbonizácie vrátane kalendára postupného vyradenia čiernouhoľných a hnedouhoľných elektrární a regulačného limitu ich emisií oxidu uhličitého uplatniteľné od 1. januára 2026. Okrem toho plán obnovy a odolnosti podporuje prechod na udržateľnú mobilitu reformami v oblasti podpory elektromobility a početnými investíciami zameranými na modernizáciu a digitalizáciu verejnej dopravy prostredníctvom nadobudnutia železničných koľajových vozidiel s nulovými emisiami, zavedenia Európskeho systému riadenia železničnej dopravy a výstavby nového úseku metra v Sofii, od ktorých sa očakáva, že prispievajú k dekarbonizácii odvetvia dopravy. Opatrenia týkajúce sa bezpečnosti cestnej premávky uvedené v pláne obnovy a odolnosti by mali prispieť k udržateľnejšej doprave, a to riešením bezpečnosti a atraktívnosti dopravy aj prostredníctvom zníženia nebezpečných/problematických miest bezpečnosti cestnej premávky o polovicu.

- (29) Plán obnovy a odolnosti prispieva aj k environmentálnym politickým cieľom Únie, ako sú zlepšenie vodného hospodárstva, podpora udržateľného poľnohospodárstva a ochrana biodiverzity. Plán obnovy a odolnosti obsahuje reformy a investície v oblasti služieb zásobovania vodou a kanalizácie vrátane modernizácie a digitalizácie vodného hospodárstva a zlepšenia hospodárenia s vodou. Predpokladá sa, že opatrenia určené na ochranu a obnovu ekosystémov a prirodzeného biotopu prispievajú k budovaniu štruktúr účinného riadenia sústavy Natura 2000 v krajine, ako aj k obnove ekosystémov týkajúcich sa klímy a k ochrane biodiverzity. Reformy a investície vrátane zacielenia na riadenie a ochranu environmentálnych a prírodných zdrojov v oblasti udržateľného poľnohospodárstva a podpory technologickej a ekologickej transformácie bulharského poľnohospodárskeho odvetvia sú zamerané na posilnenie udržateľného riadenia a konkurencieschopnosti odvetvia v súvislosti so zelenou transformáciou. Tieto opatrenia by mali zaistiť trvalý vplyv bulharského plánu obnovy a odolnosti na zelenú transformáciu, biodiverzitu a ochranu životného prostredia.

Príspevok k digitálnej transformácii

- (30) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.6 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu digitálnych cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 25,8 % celkových prostriedkov pridelených na plán obnovy a odolnosti, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VII k uvedenému nariadeniu.
- (31) Plán obnovy a odolnosti sa výrazne zameriava na digitálnu transformáciu, pričom opatrenia sú zahrnuté vo všetkých komponentoch, čo vyjadruje rozsiahly a prierezový charakter plánovaného úsilia o digitalizáciu. Významné investície a reformy v oblasti digitálnej pripojiteľnosti by mali zvýšiť pokrytie sietí s veľmi vysokou kapacitou vo vidieckych a v riedko osídlených oblastiach, ktoré zaostávajú z hľadiska digitálnej integrácie, a vytvoriť priaznivé prostredie pre zavádzanie 5G sietí a digitálnej infraštruktúry. Plán obnovy a odolnosti obsahuje aj komplexný balík reforiem a investícií zameraných na podporu rozvoja elektronickej verejnej správy a digitalizácie verejnej správy a súdnictva, čo prispeje k zníženiu administratívneho zaťaženia občanov a podnikov a k zvýšeniu kvality a účinnosti verejných služieb

v takých oblastiach, ako je spravodlivosť, zdravotníctvo, poľnohospodárstvo, životné prostredie, kultúra, zamestnanosť a sociálna ochrana. Plán obnovy a odolnosti takisto podporuje digitalizáciu odvetvia dopravy a odvetvia energetiky, čím prispieva k ich postupnej dekarbonizácii. Pokiaľ ide o súkromný sektor, investície do digitálnej transformácie pracovných procesov a zvýšených kapacít kybernetickej bezpečnosti by mali prispieť k zlepšeniu ich efektívnosti a produktivity. Navyše sa očakáva, že digitálne technológie a infraštruktúra zvýšia inovačnú kapacitu Bulharska s osobitným zameraním na zelené a digitálne technológie. Okrem toho by viacero univerzít a výskumných organizácií malo mať prístup k ultrarýchlemu pripojeniu, ktoré je potrebné na účasť v európskych výskumných sieťach.

- (32) Ďalšou prioritou podporovanou v rámci plánu obnovy a odolnosti je zvýšenie úrovne digitálnych zručností obyvateľstva, a to aj cieľovými reformami a investíciami do systému vzdelávania, napr. zriadenie vedeckých, technologických, inžinierskych a matematických laboratórií v školách, a investíciami na účely zvyšovania úrovne zručností a preškolenia s cieľom zvýšiť zamestnateľnosť pracovnej sily rozširovaním digitálnych zručností.

Trvalý vplyv

- (33) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.7 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať na Bulharsko do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.
- (34) Predpokladá sa, že reformy navrhnuté v pláne obnovy a odolnosti prinesú dlhodobé výsledky a trvalé štrukturálne zmeny. Trvalý vplyv na hospodárstvo Bulharska by mali mať najmä plánované reformy zamerané na posilnenie zelenej a digitálnej transformácie, komplexné reformy systémov vzdelávania a odbornej prípravy a reformy výskumného a inovačného ekosystému, a to vďaka posilňovaniu zručností pre trh práce a podporovaniu produktivity a udržateľného rastu. Od reforiem v oblasti zdravotnej starostlivosti, sociálnych služieb vrátane dlhodobej starostlivosti a v oblasti systému minimálneho príjmu sa očakáva, že trvale zlepšia systém zdravotnej starostlivosti a systém sociálnej ochrany Bulharska z hľadiska inkluzívnosti, primeranosti a účinnosti.
- (35) Realizácia reforiem, s ktorými sa počíta v pláne obnovy a odolnosti, konkrétne reforiem inštitucionálneho rámca a právneho štátu, by mala priniesť štrukturálne zmeny verejnej správy a inštitúciám, a tým prispieť k trvalému zlepšeniu ich fungovania a administratívnej kapacity. Plán obnovy a odolnosti obsahuje kľúčové reformy súdneho systému s cieľom zaistiť účinnosť vyšetrovania trestných činov vrátane zodpovednosti a trestnej zodpovednosti generálneho prokurátora, čím sa zvýši kapacita v oblasti boja proti korupcii v súdnictve a dosiahne zlepšenie kapacity protikorupčných orgánov, integrity zamestnancov verejnej správy a efektívnosti orgánov dohľadu nad bojom proti praniu špinavých peňazí. Reformné úsilie by sa malo zamerať aj na zlepšenie správy a riadenia štátom vlastnených podnikov, zvýšenie transparentnosti a konkurencieschopnosti v procese verejného obstarávania, zlepšenie kvality legislatívneho procesu a posilnenie mechanizmov auditu a kontroly. Okrem toho plán obnovy a odolnosti obsahuje reformy a investície, ktorými by sa mal uvoľniť potenciál služieb elektronickej verejnej správy a digitálnych verejných služieb, a tým trvalo zvýšiť efektívnosť verejnej správy. Plán obnovy a odolnosti sa zameriava na

zvýšenie administratívnej kapacity strategického plánovania a vykonávania prioritných politík.

- (36) Plán obnovy a odolnosti obsahuje viacero reforiem a investícií, pri ktorých sa predpokladá trvalý vplyv, a to podporovaním zelenej a digitálnej transformácie so zameraním sa na inteligentné a udržateľné hospodárstvo. Významné reformy a investície uvedené v pláne obnovy a odolnosti majú potenciál prispieť k dekarbonizácii hospodárstva podporovaním rastúceho zavádzania výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov, zvyšovaním energetickej efektívnosti, prispievaním k udržateľnej cestnej a železničnej mobilite, ako aj udržateľnému poľnohospodárstvu a vodnému hospodárstvu. Vďaka investíciám podporujúcim získavanie digitálnych zručností, digitalizáciu verejného sektora, podnikov a výskumných organizácií a investíciám do digitálnej pripojiteľnosti by sa mala trvalo zvyšovať efektívnosť týchto sektorov. Plán okrem toho obsahuje investície na podporu podnikov v dvojakej transformácii a na stimuláciu inteligentného a udržateľného rastu.
- (37) Trvalý vplyv plánu sa môže posilniť aj synergiami medzi plánom a inými programami vrátane programov financovaných z fondov politiky súdržnosti, a to najmä vecným riešením hlboko zakorenených územných výziev a podporou vyváženého rozvoja.

Monitorovanie a realizácia

- (38) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a vykonávania plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
- (39) Riaditeľstvo národného fondu ministerstva financií je orgán zodpovedný za zber a nahlasovanie údajov o pokroku a za prípravu a predkladanie žiadostí o platbu a prijímanie platieb od Komisie. Takisto bude pôsobiť ako ústredné miesto na vnútroštátnej úrovni v súvislosti s prípravou spoločných pravidiel a postupov pre vykonávanie mechanizmu, vykonávanie previerok a kontrol realizácie investícií a reforiem vrátane aktívneho monitorovania pokroku pri vykonávaní opatrení na základe míľnikov a cieľov. Riaditeľstvo centrálnej koordinačnej jednotky ministerstva financií bude zodpovedné za monitorovanie plnenia míľnikov a cieľov plánu vrátane pokroku v oblasti spoločných ukazovateľov, zeleného a digitálneho príspevku investícií atď. Je poverené aj zavedením strategického rámca pre informačné a komunikačné činnosti v súvislosti s realizáciou plánu a pre správu, údržbu a inováciu systémov IT pre programy v rámci zdieľaného riadenia s EÚ a v rámci mechanizmu. Riaditeľstvo hospodárskej a finančnej politiky ministerstva financií je orgán zodpovedný za podávanie správ o pokroku pri plnení míľnikov a cieľov plánu v rámci cyklu európskeho semestra. Výkonná agentúra pre audit fondov EÚ patriaca pod ministerstvo financií je zodpovedná za realizáciu auditu a kontroly v rámci mechanizmu. Do kompetencií tohto orgánu patria tieto povinnosti: overovanie spoľahlivosti údajov o plnení míľnikov a spôsobu, akým sa tieto údaje zbierajú; poskytovanie záruk, že pri realizácii plánu sa zabraňuje dvojitému financovaniu, podvodom, korupcii a konfliktom záujmov a že sa dodržiava zásada správneho finančného riadenia.

- (40) V pláne obnovy a odolnosti sú definované míľniky a ciele pre všetky reformy a investície, ktoré sú v súlade s dlhodobými cieľmi plánu. Navrhnuté kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele použité pre míľniky a ciele sú dostatočne jasné, spoľahlivé a komplexné na zaistenie toho, aby ich splnenie bolo možné overiť a vysledovať. Počet míľnikov a cieľov odráža veľký počet opatrení a čiastkových opatrení s cieľom zaistiť efektívne monitorovanie a realizáciu plánu. Míľniky a ciele sú relevantné aj pre už dokončené opatrenia, ktoré sú oprávnené podľa článku 17 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241. Na odôvodnenie žiadosti o vyplatenie sa vyžaduje uspokojivé plnenie týchto míľnikov a cieľov v priebehu času.
- (41) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa finančná podpora v rámci mechanizmu oznámila a uznala v súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) 2021/241. V rámci Nástroja technickej podpory zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240³ možno požiadať o technickú podporu, ktorá má pomôcť členským štátom pri realizácii ich plánu obnovy a odolnosti.

Výpočet nákladov

- (42) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.9 prílohy V k nemu je odôvodnenie uvedené v pláne týkajúce sa výšky odhadovaných celkových nákladov na plán do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.
- (43) Bulharsko poskytlo jednotlivé odhadované náklady na všetky opatrenia uvedené v pláne obnovy a odolnosti, ktoré spôsobia výdavky. Bulharsko vo všeobecnosti poskytlo jasné a dostatočné informácie na odôvodnenie odhadov nákladov spojených s jednotlivými reformami a investíciami v pláne, podľa potreby aj na subinvestičnej úrovni. Dôkazy predložené Bulharskom sú dostatočné na to, aby sa dospelo k záveru, že výška odhadovaných celkových nákladov na plán je primeraná a realistická, keďže sumy sú zodpovedajúce a v súlade s charakterom a druhom plánovaných reforiem a investícií. V prípade väčšiny opatrení sú poskytnuté výpočty odhadov nákladov, ktoré sú do veľkej miery jasné a zrozumiteľné. Pri niektorých opatreniach mohlo byť poskytnutých viac podrobností na vysvetlenie spôsobu výpočtu konečného rozpočtu. V prípade opatrení na základe dopytu (napr. investície do energetickej efektívnosti budov alebo programy podpory pre podniky) sú uvedené odkazy na úplné plnenie rozpočtu a prípadne na predpokladaný počet prijímateľov. Bulharsko pri väčšine opatrení poskytlo informácie o nákladoch na podobné opatrenia vykonané v minulosti, ak boli k dispozícii. Ak neboli k dispozícii, napríklad v prípade nových projektov, Bulharsko poskytlo cenové ponuky alebo v niektorých prípadoch informácie o stanovení ceny z verejne dostupných zdrojov. Odhadované náklady na opatrenia uvedené v pláne sú vo všeobecnosti v súlade s podobnými opatreniami vrátane prípadných investícií financovaných z iných programov Únie. Odhady nákladov v bulharskom pláne obnovy a odolnosti overila bulharská výkonná agentúra pre audit európskych fondov, ktorá uviedla, že odhady nákladov sú úplné, primerané a realistické v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/241 a že nemajú žiadny iný zdroj

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 1).

financovania. Bulharsko poskytlo dostatok informácií a dôkazov, že suma odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti, ktorá sa má financovať z mechanizmu, nie je pokrytá existujúcim ani plánovaným financovaním Únie. Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

Ochrana finančných záujmov Únie

- (44) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom Únie vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu rozpočtu Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092⁴.
- (45) Systém vnútornej kontroly opísaný v pláne obnovy a odolnosti je založený na spoľahlivých procesoch a štruktúrach, pričom jasne identifikuje aktérov a ich úlohy a povinnosti pri vykonávaní úloh vnútornej kontroly. Očakáva sa, že systém vnútornej kontroly a iné relevantné opatrenia vrátane zberu a sprístupňovania údajov o konečných prijímateľoch budú pri využívaní finančných prostriedkov podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 predchádzať korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, odhaľovať a naprávať ich a zabrániť dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. V čase prvej žiadosti o platbu by mal byť zavedený a sprevádzkovaný registračný systém na monitorovanie realizácie plánu obnovy a odolnosti. Míľnik by mal zaistiť, že systém zahŕňa minimálne tieto funkcie: a) zber údajov a monitorovanie plnenia míľnikov a cieľov a b) zber, uchovávanie a sprístupňovanie údajov požadovaných v článku 22 ods. 2 písm. d) bodoch i) až iii) uvedeného nariadenia.
- (46) Na zaistenie dodržiavania pravidiel týkajúcich sa predchádzania podvodom, konfliktom záujmov, korupcii a dvojitému financovaniu a ich odhaľovania a nápravy by sa mali vykonať osobitné opatrenia. Plán obnovy a odolnosti poskytuje informácie o administratívnej kapacite orgánov, ktoré budú monitorovať, kontrolovať a realizovať plán obnovy a odolnosti v Bulharsku, ako aj orgánov, ktoré budú vykonávať činnosti auditu. Uvádzajú sa v ňom aj informácie o právnom mandáte rôznych orgánov. V súlade s článkom 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 míľnik týkajúci sa posúdenia administratívnej kapacity zodpovedných orgánov a kapacitných potrieb predstavuje opatrenie potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 22 uvedeného nariadenia a mal by sa splniť pred prvou žiadosťou o platbu ako predpoklad akéhokoľvek vyplatenia prostriedkov v rámci mechanizmu. Okrem toho by sa

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1).

v míľniku malo vyžadovať nadobudnutie účinnosti aktu, ktorým sa schvaľuje systém riadenia a kontroly, a tento míľnik by mal byť takisto splnený pred predložením prvej žiadosti o platbu ako predpoklad akéhokoľvek vyplatenia prostriedkov v rámci mechanizmu.

Koherentnosť plánu obnovy a odolnosti

- (47) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.11 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú súdržné činnosti.
- (48) Plán obnovy a odolnosti je rozdelený do štyroch súdržných pilierov, ktoré podporujú obnovu bulharského hospodárstva, príspevok k zelenej a digitálnej transformácii a zvýšenú odolnosť smerom k udržateľnejšiemu a inkluzívnejšiemu rastu. Každý pilier je postavený na komponentoch, ktoré obsahujú konzistentné balíky vzájomne sa posilňujúcich a dopĺňajúcich reforiem a investícií. Vďaka skutočnosti, že reformy nadobudnú účinnosť v skorej fáze harmonogramu plánu, sa zaistí podporné prostredie na realizáciu investícií, ktoré následne prispievajú k cieľom reforiem. Na úrovni plánu obnovy a odolnosti všetky piliere sledujú dopĺňajúce sa ciele a predstavujú súdržné činnosti. V pláne obnovy a odolnosti nie sú nezrovnalosti ani rozpory medzi piliermi alebo komponentmi. Všetky piliere v rámci plánu obsahujú opatrenia, ktoré posilňujú účinky na zelenú transformáciu. Očakáva sa, že digitálne riešenia v celom pláne obnovy a odolnosti, najmä v odvetví dopravy a odvetví energetiky, prispievajú k dekarbonizácii hospodárstva a podporia inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast. Opatrenia na podporu podnikov by mali prispieť k posilneniu dvojakej transformácie. Okrem toho opatrenia prispievajúce k zlepšenému podnikateľskému prostrediu podporujú všetky investície uvedené v pláne obnovy a odolnosti, pričom investície a reformy v oblasti vzdelávania a zručností by mali takisto posilniť digitálnu transformáciu, ako aj výskum a inovácie.
- (49) Uznáva sa potreba zavedenia systematickej komplementárnosti s financovaním politiky súdržnosti a v komponentoch sú uvedené príklady. Hranice sú dostatočne vymedzené a mali by sa zohľadniť aj pri dokončovaní partnerskej dohody a programov politiky súdržnosti.

Rovnosť

- (50) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia, od ktorých sa očakáva, že pomôžu Bulharsku riešiť problémy v oblasti rodovej rovnosti a rovnakých príležitostí pre všetkých, a to aj opatrenia zamerané na osobný rozvoj mladých ľudí zo zraniteľných skupín vrátane Rómov, na mobilitu a príležitosti pre nezávislý život ľudí so zdravotným postihnutím a na kvalitu života starších ľudí. Plán obnovy a odolnosti zahŕňa aj opatrenia zamerané na podporu rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu vrátane investícií do materských škôl, čo ovplyvní účasť žien na trhu práce. Bulharsko sa v pláne zaväzuje zaistiť, aby bolo vo všetkých fázach prípravy a vykonávania plánovaných reforiem a investícií zabezpečené rešpektovanie rodovej rovnosti a rovnosti pre všetkých.

Vlastné posúdenie bezpečnosti

- (51) Bulharsko poskytlo k investíciám do digitálnych kapacít a pripojiteľnosti vlastné posúdenie bezpečnosti v súlade s článkom 18 ods. 4 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241. Niekoľko komponentov v rámci plánu obnovy a odolnosti obsahuje časť, v ktorej sa vysvetľuje dodržiavanie opatrení zameraných na otázky otvorenej strategickej autonómie a bezpečnosti Únie.

Konzultačný proces

- (52) V pláne obnovy a odolnosti sa opisuje, že Bulharsko v počiatočných fázach prípravy plánu obnovy a odolnosti konzultovalo s celým radom zainteresovaných strán vrátane sociálnych partnerov, regionálnych a miestnych orgánov, organizácií občianskej spoločnosti, podnikateľskej komunity a iných príslušných zainteresovaných strán. Prvý návrh plánu obnovy a odolnosti bol predmetom verejnej konzultácie, v rámci ktorej sa získalo 90 stanovísk od zainteresovaných strán, ktoré slúžili ako základ pre následné revízie plánu obnovy a odolnosti. Konzultácia v neskorších fázach bola cielenejšia, pričom väčšinou boli do nej zapojení sociálni partneri a zástupcovia konkrétnych odvetví. Do realizácie investícií a reforiem zahrnutých do plánu je nevyhnutné zapojiť všetky miestne orgány a zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán.

Kladné posúdenie

- (53) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa plánu obnovy a odolnosti Bulharska obsahujúce konštatovanie, že plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v tomto rozhodnutí mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a prílohou V k nemu stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu plánu obnovy a odolnosti, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na realizáciu plánu obnovy a odolnosti vo forme nenávratnej finančnej podpory.

Finančný príspevok

- (54) Odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti Bulharska predstavujú 13 491 125 932 BGN, čo sa podľa referenčnej sadzby ECB pre EUR/BGN z 15. októbra 2021 rovná sume 6 897 903 157 EUR. Keďže plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241 a keďže objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako maximálny finančný príspevok, ktorý je k dispozícii pre Bulharsko, finančný príspevok pridelený na plán obnovy a odolnosti Bulharska by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý má Bulharsko k dispozícii.
- (55) V súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa má výpočet maximálneho finančného príspevku pre Bulharsko aktualizovať do 30. júna 2022. V súlade s článkom 23 ods. 1 uvedeného nariadenia by sa teraz do 31. decembra 2022 mala pre Bulharsko sprístupniť suma prostriedkov na účely právneho záväzku nepresahujúca maximálny finančný príspevok uvedený v článku 11 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia. Ak to bude v nadväznosti na aktualizáciu maximálneho finančného príspevku potrebné, Rada by na návrh Komisie mala bez zbytočného odkladu zmeniť toto rozhodnutie tak, aby obsahovalo aktualizovaný maximálny finančný príspevok vypočítaný podľa článku 11 ods. 2 uvedeného nariadenia.

- (56) Poskytovaná podpora sa má financovať z finančných prostriedkov, ktoré si Komisia vypožičia v mene Únie na základe článku 5 rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053⁵. Podpora by sa mala vyplatiť v splátkach, keď Bulharsko uspokojivo splní príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti.
- (57) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov týkajúcich sa pridelovania finančných prostriedkov Únie v rámci ktoréhokoľvek programu Únie okrem mechanizmu ani postupy týkajúce sa narušenia fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu iniciovať najmä podľa článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nezbavuje členské štáty povinnosti oznamovať Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie plánu obnovy a odolnosti Bulharska na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Finančný príspevok

1. Únia sprístupňuje Bulharsku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 6 267 312 124 EUR⁶. Suma 4 636 043 337 EUR je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022. Ak pri aktualizácii stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 Bulharsku vznikne aktualizovaný maximálny finančný príspevok, ktorý je rovnaký alebo vyšší ako 6 267 312 124 EUR, je k dispozícii ďalšia suma vo výške 1 631 268 787 EUR na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023. Ak pri aktualizácii stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 Bulharsku vznikne aktualizovaný maximálny finančný príspevok, ktorý je nižší ako 6 267 312 124 EUR, rozdiel medzi aktualizovaným maximálnym finančným príspevkom a sumou 4 636 043 337 EUR je v súlade s postupom stanoveným v článku 20 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2021/241 k dispozícii na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.
2. Komisia poskytuje Bulharsku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu.

⁵ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

⁶ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Bulharska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

3. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o financovaní je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Bulharsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti. Aby bolo Bulharsko oprávnené na platbu, musí najneskôr do 31. augusta 2026 splniť míľniky a ciele s výhradou nadobudnutia účinnosti právnych záväzkov uvedených v odseku 1.

Článok 3
Adresát

Toto rozhodnutie je určené Bulharskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedička